

Svar på revisionsrapport "Granskning av ägarstyrning och uppsikt"

Region Västernorrlands revisorer har genomfört en granskning i syfte att bedöma om den ägarstyrning som regionstyrelsen och nämnden för hållbar utveckling utövar är ändamålsenlig och om regionstyrelsens uppsiktsplikt är tillräcklig. Detta med utgångspunkt i att det i den grundläggande granskningen avseende år 2019 noterades oklarheter vad gäller regionstyrelsen respektive nämnden för hållbar utvecklings ansvar för ägarstyrning. Revisionens bedömningar och slutsatser grundar sig på dokumentgranskning och intervjuer.

Av revisionsrapporten sammanfattande bedömning framgår det att den ägarstyrning som regionstyrelsen och nämnden för hållbar utveckling utövar inte är ändamålsenlig. Utifrån granskningen är bedömningen att regionstyrelsens uppsiktsplikt i stort är tillräcklig avseende kommunallagens bestämmelser, dock kan det inte bekräftas om uppsikten omfattar alla juridiska personer som styrelsen enligt kommunallagen ska ha uppsikt över. Granskningen har bland annat visat att ansvarsfördelningen när det gäller ägandestyrningen är otydlig. Vidare bedöms att regionstyrelsen men även nämnden för hållbar utveckling i vissa beslut kan ha överträtt sina befogenheter.

Nedan framgår revisionsrapportens främsta rekommendationer.

- Regionkoncernen indelas i nämnder, kommunala koncernföretag, andra företag med ägarintresse och privata utförare i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Detta bland annat för att tydliggöra vilka juridiska personer som ska styras och som styrelsen ska ha uppsikt över.
- Ansvaret för ägarstyrning och ägarfunktionen tydliggörs i regionen. Det bör tydligt framgå vilket organ som ska utöva ägarrollen i bolagen och vad som ingår i denna roll.
- Säkerställa att beslut i ägarfrågor fattas på rätt nivå (för närvarande av regionfullmäktige).

Nämnden för hållbar utveckling delar i allt väsentligt revisorernas sammanfattande bedömningar. Ansvarsfördelningen kan och behöver tydliggöras ytterligare utifrån ett kortsiktigt och ett långsiktigt perspektiv.

Med utgångspunkt i den grundläggande granskningen avseende år 2019 har ansvaret för ägarstyrningen och funktionen tydliggjorts. Av regionens ägarpolicy framkommer att det är regionfullmäktige som beslutar om vården av en verksamhet ska överlämnas till annan juridisk person. Regionfullmäktige beslutar även om bolagsordning, ägardirektiv, konsortialavtal/aktieägaravtal och andra avtal och bestämmelser med anledning av överlämnandet. Det framkommer även att regionfullmäktige alltid ska besluta om förändring av aktiekapitalets storlek, bildande, förvärv eller försäljning av dotterbolag samt borgensåtaganden. Regionfullmäktige utser även de som ska företräda Region Västernorrland i styrelser, vid bolagsstämmor och årsmöten. Av reglemente för regionstyrelsen, nämnden för hållbar utveckling och hälso- och sjukvårdsnämnden, framkommer därutöver vad fullmäktige gett regionstyrelsen i uppdrag. Utöver detta har regionstyrelsen fastställt en riktlinje där regionstyrelsen beskriver hur uppsiktsplikten ska utövas. Därtill finns instruktionen för regiondirektören där det framkommer att regiondirektören biträder regionstyrelsen i dess uppsiktsplikt.

Nämnden för hållbar utveckling ser behov av att fortsatt utröna och tydliggöra vilka strategiska aktiviteter som behövs för att säkerställa och förtydliga ägarstyrningen ytterligare utifrån ett kortsiktigt och ett långsiktigt perspektiv. Nämnden för hållbar utveckling anser att arbetet påbörjats men att ansvaret för ägarstyrning och ägarfunktionen behöver konkretiseras än mer för att avsikten ska införlivas och efterlevas med systematik.

Nämnden för hållbar utveckling har utöver detta arbete, som påbörjats 2019, tillsammans med regionledningen initierat ett arbete för att tydliggöra principer, tillämpning och arbetssätt genom exempelvis pågående arbete med ny förtroendemannaorganisation inför mandatperioden 2023-2026 samt genom en processkartläggning för att tydliggöra rutiner inom tjänstemannaorganisationen. Den regionala koncernen, dvs **juridiska personer som regionen överlämnat skötsel av egna angelägenheter till**, behöver utöver detta förklaras i lednings-och styrningsprocesser och därmed återspeglas i såväl regionens samlade plan och nämndens verksamhetsplan liksom återredovisas.

NÄMNDEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Hans Backlund
Ordförande

Åsa Bellander
Regiondirektör